

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) ECONOMICS
EXAMINATION: JUNE - 2022
FOURTH SEMESTER
Subject: Economics of Labour - II (ECBCS 17-413)

Date: 08/06/2022

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory. 2) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1. Choose the correct answer from the given options. (05)

1. ----- includes social assistance and social insurance.
 - a) Social Awareness
 - b) Social Role
 - c) Social Work
 - d) Social Security
2. In the year ----- a law was passed to compensate the workers
 - a)1923
 - b) 1925
 - c) 1960
 - d) None of the above
3. Industrial dispute results in ----- productivity of labour.
 - a) Low
 - b) More
 - c) Constant
 - d) Elastic
4. Who measures the rate of unemployment in India?
 - a) NSSO
 - b) ILO
 - c) A and B Both
 - d) None of the above
5. National Rural Employment Guarantee Act is implemented in -----
 - a) 2006
 - b) 2010
 - c) 1990
 - d) 1995

Q. 2. Answer any three of the following questions in 100 words. (15)

- 1) What are the causes of unemployment?
- 2) What are the social security provisions in India?
- 3) Elaborate on the limitations of trade unions in India.
- 4) What is collective bargaining? Explain.
- 5) Problems of women workers. - Discuss

Q. 3. Answer any one of the following question in 250 words. (10)

- 1) What is unemployment? Discuss its types.
- 2) Explain need of labour welfare in India.

Q. 4. Answer any two of the following question in 500 words. (30)

- 1) Discuss the various causes of unemployment in India. Explain government policies for removing unemployment.
- 2) Define labour welfare. Elucidate evolution and scope of labour welfare.
- 3) Explain the problems of labours in the unorganized sector in detail. State few measures by the government to reduce it

मराठी रूपांतर
श्रमाचे अर्थशास्त्र भाग - २ (ECBCS 17-413)

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

- प्र. १. खाली दिलेल्या चार पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा. (०५)
१. मध्ये सामाजिक सहाय्य आणि सामाजिक विमा यांचा समावेश होतो.
अ) सामाजिक जाणीव ब) सामाजिक भूमिका
क) सामाजिक सेवा ड) सामाजिक सुरक्षितता
२. सन मध्ये कामगारांना नुकसान भरपाई देणारा कायदा संमत करण्यात आला.
अ) १९२३ ब) १९२५
क) १९६० ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही
३. औद्योगिक कलहामुळे कामगारांची उत्पादकता होते.
अ) कमी ब) जास्त
क) स्थिर ड) लवचिक
४. भारतातील बेरोजगारीचा दर कोणाद्वारे मोजला जातो?
अ) एन. एस.एस.ओ. ब) आय.एल.ओ.
क) अ आणि ब दोन्ही ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही
५. राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी कायदा पासून लागू करण्यात आला.
अ) २००६ ब) २०१०
क) १९९० ड) १९९५
- प्र. २. खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे १०० शब्दात लिहा. (१५)
- १) बेकारीची कारणे सांगा.
२) भारतातील सामाजिक सुरक्षा सुविधा कोणत्या आहेत?
३) भारतातील कामगार संघटनांच्या मर्यादा सांगा.
४) सामुहिक सौदा शक्ती म्हणजे काय? स्पष्ट करा.
५) स्त्री कामगारांचे प्रश्न - चर्चा करा.
- प्र. ३. खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर २५० शब्दात लिहा. (१०)
- १) बेकारी म्हणजे काय? प्रकार स्पष्ट करा.
२) भारतात कामगार कल्याणाची आवश्यकता स्पष्ट करा.
- प्र. ४. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (३०)
- १) भारतातील बेकारीची विविध कारणे सांगून बेकारी निर्मुलनासाठी सरकारच्या धोरणाची चर्चा करा.
२) कामगार कल्याण म्हणजे काय? या संकल्पनेची उत्पत्ती आणि व्याप्ती सांगा.
३) असंघटीत क्षेत्रातील कामगारांचे प्रश्न स्पष्ट करा. हे प्रश्न सोडवण्याकरिता सरकार कडून केले गेलेले काही उपाय सांगा.